Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004792

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Король Мар'ян Миколайович

2. Maryan Korol

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3890-2459

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 023

Назва наукової спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Дата захисту: 28-08-2026

Спеціальність за освітою: магістр образотворчого та декоративного мистецтва

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16187

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.31.21, 18.07.51

Тема дисертації:

1. Українська скульптура в камені на міжнародних симпозіумах 1985–2022 років: фактори впливу та художні особливості

2. Ukrainian Stone Sculpture at International Symposiums (1985–2022): Influencing Factors and Artistic Characteristics

Реферат/анотація:

1. Актуальність дослідження зумовлена відсутністю цілісного аналізу художніх особливостей кам'яних скульптур, створених на симпозіумах. Симпозіум як унікальний формотворчий чинник безпосередньо впливає на пластику твору, обумовлюючи широкий спектр різнопланових скульптур та загальний розвиток кам'яної пластики в Україні. Відмінний від традиційної студійної роботи, цей вид мистецької практики реалізується у публічному просторі, що надає творчому процесу особливої специфіки. Така форма діяльності стала потужним каталізатором розвитку українського монументального мистецтва: вона сприяла звільненню від ідеологічних обмежень досліджуваного періоду, розкриттю творчої свободи митців, розширенню тематичного, стилістичного та технічного діапазону скульптури, а також її інтеграції у міжнародний мистецький контекст. Нижня часова межа дослідження — 1985 рік — відповідає першим симпозіумним заходам в Україні — в с. Букатинка, Вінницької області. Верхня межа обумовлена повномасштабним

вторгненням Росії у лютому 2022 року, яке тимчасово призупинило регулярну симпозіумну практику. Цей часовий діапазон дозволяє простежити розвиток руху, пластичні тенденції та тематичні зміни через етапи звільнення від ідеологічних обмежень у 1990-х, інституційного зміцнення і географічного розширення у 2000-х–2010-х роках. Джерельна база дослідження охоплює широкий і різноманітний масив матеріалу. До наукового аналізу залучено творчість 55 провідних скульпторів — представників різних художніх шкіл: Львівської, Київської, Харківської, а також митців із Херсонщини, Одещини, Донеччини та інших регіонів України. У межах дослідження систематизовано відомості про 81 симпозіум, проведений в Україні впродовж 1985–2022 років. Метою роботи не є кількісний перелік усіх симпозіумних скульптур: до детального аналізу залучено лише ті твори, які стали маркерами пластичних трактувань, демонструють унікальну роботу з формою та мали відчутний вплив на розвиток кам'яної скульптури. Крім того, існують твори, які часто дублюються, наприклад «конструктори» Л. Мисько, та «торси» О. Дяченка, тому прийнято рішення розглядати один взірець даної скульптури. Частина робіт не збереглася або була втрачена внаслідок воєнних подій — знищення, пошкодження чи окупації регіонів, де розташовані скульптурні парки (Партеніт, Мала Білозерка, Покровськ). Попри вагому художню значущість цього масиву, він досі не ставав об'єктом типології творів та цілісного мистецтвознавчого дослідження. Аналіз наявної наукової літератури показав: праці, безпосередньо присвячені симпозіумному руху в Україні, є поодинокими і здебільшого мають документально-описовий або культурологічний характер. Скульптурні твори аналізувалися опосередковано й вибірково — у ширших дослідженнях з монументальної пластики або паблік-арту, — тоді як системного мистецтвознавчого вивчення їхніх художніх особливостей у взаємозв'язку з умовами симпозіумного формату не проводилося. Заповнення цієї прогалини є головним завданням дисертації. Мета дослідження — виявити художні особливості (формально-стилістичні, образно-тематичні, техніко-технологічні) української кам'яної скульптури, виконаної на міжнародних симпозіумах 1985–2022 років, і визначити її місце в контексті вітчизняного та світового мистецького процесу. мально-стилістичні, образно-тематичні, техніко-технологічні) цих творів у взаємозв'язку з факторами впливу симпозіумного середовища. Наукова новизна полягає в наступному: вперше здійснено комплексний мистецтвознавчий аналіз художніх особливостей української кам'яної скульптури, створеної на міжнародних симпозіумах 1985–2022 років. Вперше введено до наукового обігу кількісні показники розвитку симпозіумного руху та розроблено типологію симпозіумів за організаційними й художніми критеріями. Вперше систематизовано масив симпозіумних скульптур за трьома параметрами — образно-тематичним, формально-стилістичним і техніко-технологічним — та виявлено домінуючі закономірності пластичної мови. Набуло подальшого розвитку теоретичне обґрунтування концепту імпровізації у пластичних мистецтвах: доведено, що техніки non-finito та direct carving є не вимушеними ремісничими прийомами, а свідомими формотворчими стратегіями. Визначено та проаналізовано фактори впливу симпозіумного середовища — темпоральність, матеріальний імператив, публічність — як активних детермінантів художніх рішень скульпторів. Художні особливості симпозіумної пластики формуються навколо трьох змістових домінант — Пам'яті (архаїка, козацький міф, меморіальні наративи), Буття (людина, тілесність, материнство) та Вічності (сакральне, філософська екзистенція, абстракція). Ключові слова: скульптурний симпозіум, кам'яна скульптура, матеріальний імператив, direct carving, non-finito, імпровізація, формотворчі стратегії, публічна скульптура, художні особливості і практики, українська пластика, експеримент, концепція, творчість, сучасне мистецтво, виставкові практики.

2. The relevance of the study is determined by the absence of a holistic analysis of the artistic characteristics of stone sculptures created at symposiums. The symposium, as a unique formative factor, directly influences the plasticity of the work, determining a wide range of diverse sculptures and the overall development of stone carving in Ukraine. Distinct from traditional studio practice, this form of artistic activity takes place in public space, lending the creative process a particular specificity. It became a powerful catalyst for the development of Ukrainian monumental art: facilitating liberation from ideological constraints of the studied period, fostering the creative freedom of artists, broadening the thematic, stylistic, and technical range of sculpture, and integrating it into the international art context. The lower chronological boundary — 1985 — corresponds to the first symposium events in Ukraine, held in the village of Bukatynka, Vinnytsia region. The upper boundary is determined by Russia's

full-scale invasion in February 2022, which temporarily suspended regular symposium practice. This timeframe allows for tracing the movement's development, plastic trends, and thematic shifts through the stages of liberation from ideological constraints in the 1990s, and institutional consolidation and geographical expansion in the 2000s–2010s. The source base encompasses a wide and diverse array of materials. The research incorporates the work of 55 leading sculptors representing various art schools — Lviv, Kyiv, and Kharkiv — as well as artists from the Kherson, Odesa, Donetsk, and other regions of Ukraine. The study systematizes information on 81 symposiums held in Ukraine between 1985 and 2022. The aim is not a quantitative listing of all symposium sculptures: only those works that served as markers of plastic interpretations, demonstrate unique formal approaches, and had a tangible influence on the development of stone sculpture are subjected to detailed analysis. Some works are frequently repeated in an artist's practice — such as L. Mysko's "constructors" and O. Diachenko's "torsos" — and in such cases a single representative example was selected for analysis. A number of works have been lost or destroyed as a result of wartime events — demolition, damage, or occupation of regions where sculpture parks are located (Partenit, Mala Bilozerka, Pokrovsk). Despite their considerable artistic significance, these works have not previously been the subject of typological study or holistic art-historical research. An analysis of the existing scholarly literature reveals that works directly devoted to the symposium movement in Ukraine are scarce and predominantly documentary-descriptive or culturological in nature. Sculptural works have been analyzed indirectly and selectively — within broader studies of monumental art or public art — while no systematic art-historical examination of their artistic characteristics in relation to the conditions of the symposium format has been undertaken. Filling this gap is the primary task of the dissertation. The aim of the research is to identify the artistic characteristics (formal-stylistic, figurative-thematic, and technical-technological) of Ukrainian stone sculpture created at international symposiums between 1985 and 2022, and to determine its place within the national and global art process. To achieve this aim, the following objectives were set: to analyze the state of scholarly investigation of the problem and substantiate the research methodology; to identify the main influencing factors of the symposium process on the formation of an artist's plastic decisions; to systematize the body of symposium sculptures according to thematic, technical-technological, and formal-stylistic characteristics; to examine the role of improvisation and the specifics of the non-finito and direct carving techniques as formative strategies; to identify general tendencies of plastic language and figurative-thematic dominants of the studied body of work; to conduct an art-historical analysis of landmark works by key sculptor-participants; to compare stone sculptures created within symposium practice and in traditional studio conditions; to generalize the artistic achievements and determine the place of the phenomenon within national and world sculpture. Keywords: sculpture symposium, stone sculpture, material imperative, direct carving, non-finito, improvisation, form-making strategies, public sculpture, artistic characteristics and practices, Ukrainian sculpture, experiment, concept, creativity, contemporary art, exhibition practices.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Король, М. (2024). Мапи міста Олега Капустяка: семіотичний аналіз та композиційна структура. Актуальні питання гуманітарних наук, 74(1), 193–199. https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-1-26 https://aphn-journal.in.ua/74-1-2024

- 2. Король, М. (2025). Техніки direct carving і non-finito на скульптурних симпозіумах: формотворчі стратегії. Актуальні питання гуманітарних наук, 86(2), 45–53. https://doi.org/10.24919/2308-4863/86-2-7 https://aphn-journal.in.ua/86-2-2025
- 3. Король, М. (2025). Імпровізація у процесі формотворення кам’яної скульптури на міжнародних симпозіумах: аналіз впливу. Актуальні питання гуманітарних наук, 92(1), 212–219. https://doi.org/10.24919/2308-4863/92-1-28 https://www.aphn-journal.in.ua/archive/92_2025/part_1/30.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Одрехівський Василь Володимирович

2. Vasyl Odrekhivskyi

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9462-230X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юр Марина Володимирівна

2. Maryna V. Yur

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3487-1480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хижинський Володимир Вікторович

2. Volodymyr V. Khyzhynsky

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8450-9087

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

Код за ЄДРПОУ: 21598958

Місцезнаходження: вул. Михайла Бойчука, Київ, 01103, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якимова Олена Олександрівна

2. Olena Yakymova

Кваліфікація: к. мист., 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3121-6480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфімова Анна Вікторівна

2. Anna Yefimova

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6452-9497

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Голубець Орест Михайлович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Голубець Орест Михайлович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Бабунич Юлія Ігорівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна